

bragte mathematisk Underviisning, temmelig ofte vise en Ubehjælpssomhed med at forstaae Rumforholdene, naar de ikke finde Sted i en Plan, men have tre Udstrækninger, og naar man ikke har faaet denne Deel af Underviisningen ind, saa tilstaaer jeg, at Nytten af den geometriske Tegning vil blive temmelig indskrænket. Efter disse Bemærkninger om de enkelte Fag har jeg endnu saa Ting at yttre med Hensyn til Examinationsmaaden. Hvad denne angaaer, deler jeg ganske de Betænklichkeiten, som forrige Gang bleve udtalte med Hensyn til Examenens Afholdelse ved selve Skolerne, og denne Betænklichkeit er betydeligt bleven bestyrket hos mig ved et Forhold, som hænger sammen med Noget, som jeg tidligere har berørt, nemlig: at der i Diebliffet er en, paa mange Punkter fremtrædende bestemt Strømning, som gaaer imod det Maal, altid at trække Modenheden frem, som om den var Noget, der kunde erhverves selvstændigt, og man saaledes kommer til at tilfidesætte den exacte Tilægnelse af positive Kundskaber i de enkelte Fag, og mere beskæftiger sig med Talen om Gjenstandene end med Tilægnelse af samme. Just som en Modvægt imod denne Strømning troer jeg det var ønskeligt, om der end ikke kunde afholdes en Prøve ved Universitetet, at Eleverne dog ved Examen bleve prøvede af Andre, og dersom man vilde tilfalde Censurer, saa kunde jo En af disse foretage Examinationen. Iøvrigt maa jeg dog af personlige Grunde tillade mig at bemærke, at det har viist sig, at den Afgangsexamen ved Universitetet, som er bleven tilbage som en Levning af den gamle Examen artium, er for dem, som skulle tage Deel i den, en overordentlig ubehagelig Forretning, fordi Hovedmassen af Examinanderne er den daarlige Deel af dem, der gaaer til Universitetet. Den nuværende almindelige Forberedelsesexamen er sandelig ubehagelig nok, paa Grund af den ofte stedfindende store Lyndhed i Bedkommendes Kundskaber, men, naar man tilstopper de dygtigste Tilgangsfilder, saa vil den blive endnu mere ubehagelig. Jeg har yttret dette, ikke, fordi jeg troer, at der kan gøres Noget derfor, men fordi jeg troer, at det er et Punkt, som dog fortjener at bringes under Omtale.

Grundtvig: Den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 6te Valgfreds (Steen) har allerede oplyst, at det nærværende Lovforslag kun betegner et Tilløb af samme Slags som alle de forrige mislykkede Tilløb, man har prøvet for paa en nem Maade at yde den saakaldte Realunderviisning en vis Anerkjendelse, uden dog derved at give den saakaldte classiske Dannelselse eller Latinskolen nogen Forargelse, og herved har jeg kun at bemærke, at denne Forargelse allerede er given, saasnart man blot nævner Realunderviisningen som Noget, vi hidtil fattedes; thi, forsaavidt jeg forstaaer det pludderpælske Sprog, saa har Ordet Realunderviisning (eller Dplysning om de virkelige Ting og Livs-Forhold) aldeles ingen Betydning uden i skarpt Modsetning til hvad der kaldes verbal Kundskab, Gloskuadskab, eller i det Høieste Dplysning om, hvad der nu engang staaer skrevet i endeel Bøger fra Arilds-Tid. Nu at anbefale et saadant nyt Tilløb iblinde, som de forrige have været, kan jeg vistnok ligesaalet som den ærede kjøbenhavnske Rigsdagsmand, og, at dette er et Tilløb iblinde, troer jeg ikke trænger til nogen videre Udvikling, naar man blot bemærker, at man med aabne Dine maatte enten have tilfattet hvad Forslaget selv siger, det tilstgter: „en for det borgerlige Liv frugtbar Dannelselse“, eller ogsaa maatte der være tænkt paa, hvad der maaskee siges i Motiverne — jeg veed det ikke, jeg har ikke læst dem saa nøie —, en Forberedelse for den videnskabelige Fremgang i Alt, hvad man nu regner til Real-Vidensskaben; men, hvad det Første angaaer, saa mener jeg, det er soleklart, at den her foreslaaede Real-Underviisning aldrig kunde blive frugtbar for det borgerlige Liv, hvorved man jo maa forstaae den borgerlige Virksomhed og de borgerlige Næringsveie; thi dertil veed jeg intet mere Uhenigtsmæssigt end at lade Drengsbørn fra deres 10—15 Aar gaae i en Skole, hvor de jo ikke kunne faae Andet end Gloskundskab eller i det Høieste en overfladisk Kundskab til hvad der staaer skrevet i en halv Snees Lærebøger. Hvad der har bevæget den ærede Kultusminister eller, som jeg hellere vil sige, Ministeren for Dplysningsvæsenet, til at fore-